



Göteborg den 14 juni 2022

Deep Wind Offshore
olofskotkonung@deepwindoffshore.com

Synpunkter i anledning av avgränsningssamråd för den havsbaserade vindkraftsparken Olof Skötkonung

Sveriges Fiskares PO (SFPO) företräder cirka 250 fiskefartyg som är verksamma inom det demersala fisket. Våra medlemmar bedriver fiske på naturens och förvaltarens villkor. Vi har medlemmar längs hela den svenska kusten, från Koster till Kalix. SFPO står för ett långsiktigt hållbart fiske och våra medlemmar är bland de bästa när det handlar om skonsamhet, selektivitet och kvalitet. Vi tackar för mötet som vi hade med er den 7 juni.

Vi vill inledningsvis påtala att vi känner en mycket stor oro inför den omvälvande förändring som vi nu står inför med en explosionsartad utbyggnation av storskaliga marina vindkraftparker. Om våra hav fylls med storskaliga marina vindkraftparker, som verkar komma att ske i närtid, så innebär det en avsevärd negativ förändring av förutsättningarna för våra hav med de arter och den fauna som finns däri. SFPO är djupt och seriöst oroade inför denna utveckling som påminner om ett storskaligt gigantiskt experiment med hela det marina ekosystemet.

SFPO är särskilt oroade för vindkraftsindustrins bruk av bisfenol A, ett ämne som används i rotorbladen och som är mycket skadligt för hälsan. Hur mycket av ämnet kommer till följd av slitage att läcka från vindkraftsanläggningen under dess livstid? Ett kilo bisfenol A är tillräckligt för att förorena tio miljarder liter vatten. Vad blir den långsiktiga effekten av användande av bisfenol A i rotorbladen? (källa: Leading Edge erosion and pollution from wind turbine blades_Final 5_july_English_130721 (wind-watch.org))

Lokalisering

Det norska bolaget Deep Wind Offshore planerar att ansöka om nödvändiga tillstånd för anläggande och drift av en havsbaserad vindkraftpark i Bottniska viken nordöst om Gävleborgs och Uppsala län inom Sveriges ekonomiska zon. Projekt Olof Skötkonung omfattar ett område på ca 370 km² och beräknas kunna bära en installerad effekt av ca 1600 - 1800 MW med en ungefärlig årsproduktion på 7,5 TWh. Samrådet gäller 88 verk med en maximal höjd av 370 meter.

Området i fråga överlappar delvis med riksintresseområden för yrkesfiske. Redan på denna grund anser SFPO att området i fråga är direkt olämpligt för en etablering av en marin vindkraftspark. Energibehovet är en angelägen sak, men så är också svenskt livsmedelsproduktion och landets livsmedelsförsörjning.

I slutet av 1.1 anges det norska bolagets tolkning av den svenska regeringens beslut tidigare i år (februari), när man gav Energimyndigheten i uppdrag att tillsammans med andra myndigheter peka ut nya områden för att möjliggöra ytterligare 90 TWh elproduktion till havs. Det norska bolaget tolkar detta som en tydlig signal om att man från regeringshåll verkligen vill sätta fokus på en större utbyggnad av svensk vindkraft till havs. Klimat- och miljöminister Annika Strandhäll sa också, vid pressträffen där beslutet presenterades, att detta måste ske med hänsynstagande till den produktion av marina livsmedel som yrkesfisket tillhandahåller. SFPO anser att statens angivande av riksintresseområden för yrkesfiske är en tydlig signal om vilka områden som definitivt inte bör komma i fråga för annan användning än yrkesfiske.

Vid vårt samrådsmöte den 7 juni angav ni att området som ni önskar ta i anspråk i havsplanen är angivet såsom varande för generell användning. Om ett område är angivet för generell användning så innebär det just det enligt vår mening; det innebär alltså inte användning för energiproduktion. Då ett område är för generell användning kan man inte exploatera området i fråga och uppföra en marin vindkraftspark som de facto omöjliggör just en generell användning.

I 3.3 i samrådsunderlaget anges att för en verksamhet eller åtgärd som tar ett mark- eller vattenområde i anspråk ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. SFPO anser att man genom att välja ett område som överlappar med område av riksintresse för yrkesfisket har misslyckats med ansatsen.

Teknik

SFPO förordar användande av bästa möjliga miljövänliga teknik i alla delar och betonar betydelsen av att allt kablage plöjs ned i havsbotten för att säkerställa minsta möjliga påverkan om parken skulle bli verklighet.

Den aktuella vindparken kan komma att bestå av vindkraftverk på flytande fundament på de djupare delarna av området (samrådsmötet den 7 juni). SFPO är på goda grunder skeptiska till flytande fundament. SFPO efterfrågar i MKB fullständig information om hur man avser säkerställa att dessa förankrade fundament över tiden ska bestå förankrade. SFPO tror inte att det finns någon möjlighet att säkerställa att dessa förankrade fundament förblir förankrade över

tiden och därmed föreligger det åtskilliga säkerhetsrisker förenade med valet av teknik. En flytande vindkraftspark medför betydande säkerhetsrisker, eftersom material som säkerställer förankring över tiden inte existerar och risken är att det i området från tid till annan i framtiden kommer att flyta omkring stora vindkraftverk. Dessa säkerhetsrisker bör noggrant beskrivas i MKB.

Yrkesfiske

I 4.15 omtalas yrkesfiske. SFPO finner det märkligt att sökanden tenderar att recensera den förda fiskeripolitiken i samrådsunderlaget ("Rapporter visar att de stora fångstuttagen leder till att småskaliga kustfiskare har svårt att få tillräckligt med strömming").

Figur 26 visar med tydlighet den betydelse som området har för svenskt yrkesfiske. Det fiske som sker är produktion av marina livsmedel. Livsmedelsstrategin, med sikte mot 2030, omfattar hela livsmedelskedjan. En långsiktig strategi ska bidra till att livsmedelskedjans fulla potential ska nyttjas fullt ut. Det innebär en ökad och hållbar produktion av mat som leder till fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet.

Nedan listas ett antal frågeställningar som vi önskar finna riktiga svar på i MKB:

Hur påverkas vattenomsättning och strömmönster av vindparken, enskilt och kumulativt?

Hur påverkas fisksamhället av kroniskt oljud från vindparken, enskilt och kumulativt över tid?

Hur påverkar elektromagnetiska fält fisksamhället, enskilt och kumulativt (särskilt ål)?

Hur påverkas fisks lek, uppväxt och vandringar, enskilt och kumulativt?

Hur påverkas fisksamhället av skuggeffekten av vindkraftverkens vingar?

Innebär projektet på något sätt användning av bisfenol A och i så fall hur kommer projektet att säkerställa ett 0-läckage av ämnet?

Om parken etableras kan man fråga sig hur det fiske som blir ekonomiskt skadelidande av vindparken ska ersättas för den ekonomiska skadan. Är det norska bolagets intention att ersätta skadelidande fiskare?

SFPO kan inte anse att det ifrågavarande området är lämpligt för en etablering av en marin vindkraftspark. SFPO ser fram emot att få del av er MKB för yttrande.

SVERIGES FISKARES PO

Peter Ronelöv Olsson
Ordförande

Fredrik Lindberg
Ombudsman